

1997 m. gruodis. Mirtis vienuolikos metų

Beveik savaitę buvau palikta viena mūsų mažame šaltame bute gimtajame Eundeoko mieste Šiaurės Korėjoje. Tėvai pardavė visus baldus, kad galėtų nusipirkti maisto. Liko tik staliukas ir drabužių spinta. Grindų danga taip pat iškeliaavo, todėl miegojau ant cemento, apsiklojusi senais drabužiais sulopyta antklode. Ant plikų sienų kabėjo tik viena šalia kitos įrėmintos mūsų „amžinojo prezidento“ Kim Ir Seno ir jo įpėdinio generalisimo Kim Čong Ilo nuotraukos. Abiejų žvilgsniai buvo įsmeigti į mane. Tačiau parduoti šiuos portretus būtų buvę šventvagystė, už kurią grėsė mirties bausmė.

Buvo tamsu, bet vis tiek galėjau įžiūrėti, ką rašau. Elektros nebuvo, o ir lempučių jau seniai akyse neregėjome. Tą vėlyvą gruodžio popietę pamažu temo. Butas nebešildomas, bet šalčio beveik nejaučiau, nes buvau išsekusi. Jau kelias dienas nieko nevalgiau. Gali būti, kad mirsiu badu.

Taigi pradėjau rašyti testamentą.

Man vienuolika.

 Image not found or type unknown

Pakeliui namo priėmiau sprendimą. Jau trečią kartą einu ieškoti mamos ir vyresnėlės sesers Keumsun. Jos namus paliko jau prieš šešias dienas. Keliavo į netoliese esantį didelį miestą Rasoną ieškoti maisto, nes Eundeoke nebeturėjome ko valgyti.

Sukaupusi visą drąsą kirtau didelį tiltą per upę ir pagrindiniu miesto prospektu patraukiau į stotį. Šaligatviu skubėjo nedaug praeivių, bet aš atidžiai kiekvieną nužvelgdavau, nes bijojau, kad nepastebėsiu mamos, jei ji kaip tik dabar eitų namo.

Kairėje pamačiau makaronų krautuvėlę – labai ją mėgau, tėtis mane čia atsivesdavo per atostogas, – o toliau – fotostudiją, kurioje lankėmės kartą pasidaryti šeimos nuotraukos. Autobusų stotyje man buvo leista nemokamai įsisprausti tarp į už valandos kelio esantį Rasoną vežančio sunkvežimio gale susigrūdusių žmonių. Gal dėl to, kad aš vaikas.

Visos kelionės metu nervingai stebėjau pravažiuojančius automobilius ir sunkvežimius, ieškodama mamos veido. Tačiau atvykusi atsidūriau viena priešais būrį uniformuotų vyrų. Elektrinė spygliuota viela juosė Rasono rajoną. Norint įvažiuoti į miestą, reikėjo specialaus leidimo. Taigi teko gerą valandą stoviniuoti ir su viltimi bei nerimu stebėti išeinančius žmones. Nepasirodė nei mama, nei Keumsun. Nusivylusi nusprendžiau grįžti namo, nes artėjo naktis.

Šį kartą buvau tikra, kad jos niekada nebegrįš. Joms kažkas nutiko. Arba jos mane paliko. Man suspaudė širdį, buvo apmaudu, pajutau mamai pyktį. Išvykdama ji sakė, kad „po dviejų ar trijų dienų“ grįš su maistu. Ir paliko išgyvenimui penkiolika vonų. Man tai atrodė didžiuliai pinigai!

Iš pradžių džiaugiausi, nes dar niekada neturėjau tiek pinigų. Mano akys spindėte spindėjo. Viena, tarsi būčiau suaugusi, išdidžiai nuėjau į *jangmadang*, turgų prie upės. Nusipirkau gabalą tofu ir grįžau į mūsų mažytį vieno kambario be atskiros virtuvės butą antrame namo aukšte. Valgiau tą baltą, minkštą gabalą kabindama šaukšteliu, taupydama, kad nepritrūkčiau maisto, kol grįš šeima. Skanumėlis! Aš mėgau tofu! Dvi dienas praleidau namuose, pro langą stebėdama žmones gatvėje. Po tėvo mirties lapkričio 11 dieną, prieš kelias savaites, mudvi su seserimi nustojome lankyti mokyklą, nes eidavome į mišką rinkti valgomų šaknų ir malkų, kad galėtume išgyventi. Be to, mums būtų buvę gėda grįžti į mokyklą, nes nebeturėjome normalių drabužių. Viskas buvo parduota, o mes vilkėjome skarmalus. Lauke nuolat bijodavau sutikti draugus.

Po keturiasdešimt aštuonių valandų mane vėl ėmė kamuoti alkis. Ne ką mažiau nei baimė būti paliktai. Kadangi jau buvau suvalgiusi tofu, nieko nebeturėjau. O mama vis dar nebuvo grįžusi! Atsiguliau ant grindų, užmerkiau akis ir mintyse skaičiavau: ji tikrai pasirodys, kai suskaičiuosiu iki dešimt. Tačiau nieko neįvyko. Taigi suskaičiavau ir nuo dešimties iki vieno. Tai taip pat nepadėjo. Tada išmokau apsieiti be maisto. Ant balkono grindų radau keletą apdulkėjusių ropių lapų, likusių nuo tada, kai juos ten

džiovindavome. Išsirinkau mažiausiai pageltusius, kad galėčiau išsivirti sriubos. Dvi dienas išgyvenau siurbčiodama šį beskonį gėralą... Praėjo dar dvi dienos, per kurias išvis nebeturėjau ko valgyti: nebetekau jėgų net eiti elgetauti ar vogti... Po truputį mano kūnas priprato prie įkyraus alkio, bet jėgų vis mažėjo. Jaučiau tik nuovargį, kuris darėsi vis sunkesnis ir sunkesnis. Bandžiau užmigti, prislėgta silpnumo, apimta jausmo, kad žemė mane praris. Buvo keista, jaučiausi taip, lyg būčiau įsiurbta į Žemės vidurius!

Staiga supratau, kad netrukus mirsiu. Mano šeima gali pavėluoti. Viskas baigta. Nuo bado pradžios taip pripratau prie minties, jog neišgyvensiu, kad net nebebijojau mirties. Tačiau pasakiau sau, kad negaliu tiesiog išnykti be pėdsakų. Būtų keista... Kilo mintis parašyti testamentą. Norėjau paaiškinti mamai, ką išgyvenu. Norėjau, kad ji žinotų, jog laukiau jos, kad padariau viską stengdamasi ją surasti. O svarbiausia, kad jaučiausi apleista.

Staliuko stalčiuje radau mažą užrašų knygelę ir pieštuką – vienus iš nedaugelio neparduotų daiktų. Popierius buvo geros kokybės. Pritūpusi prieblandoje, pradėjau rašyti. Papasakojau apie savo vargus, tris keliones į didmiestį ir atgal. Apie savo neviltį. Suspaudusi pieštuką, primarginau visą puslapį.

[...] „Mama, aš tavęs laukiu. Laukiau jau šešias dienas. Jaučiu, kad netrukus mirsiu. Kodėl tu negrįžti?“

Tada verkdamas kritau į pamažu mane apgaubusią tamsą. Staiga išgirdau triukšmą ant laiptų, mano širdis šoktelėjo krūtinėje. Bet tai buvo tik namo grįžę kaimynai...

Savo tekstą padėjau ant stalo, kad gerai matytųsi. Tada, ašaroms tekant per veidą, atsiguliau ir užsimerkiau, įsitikinusi, jog daugiau niekada nebeatsibūsiu.